

שיניקין 91 גבעתיים.

רב ביכנ"ס הראש הכולל הרב משה גבאי שליט"א

תפארת צב"ד

כולל "מלכות שבקפארתי" ע"ש אלימלך ומלכה שוימר

שנת תשפ"ד

זמני השבת

- הדלקת נרות: 17:22
- צאת השבת: 18:21
- זמן ר"ת: 18:56

פרשת ויקהל

עלון מס': 302

המקומיות, בציבור הכללי זה היה "עוד יום" של נופש וקניות. אבל בסביבה החרדית, זה על גבול הדק של בין פורים לכיפורים... ימים בודדים לפני, היו עזרות של רבבות ברכוים הערים עם חסימות כבישים... ובהודעה התוצאות, הריקודים ומחולות היו אמנם באיפוק עקב המלחמה, אך... "כמעט" עד לב השמים... ואז אמר לי מישוהו, תגיד, איפה היו העזרות האלו לפני כמה שבועות בתפילה על המצב בעם ישראל... ולא חס ושלום אני לא בא לקטר על לומדי התורה שלמדו ולומדים בחירוף נפש ובחיוזוק נפלא למען החיילים ולמען עם ישראל והדברים ידועים! אני רק בא להביע היכן לפתע מתגלה "הנשיאות רוח ונדבת הלב" מאות פעילים ברובם לא שום שטר, ממש מקדשים את המטרה. וזה בסדר גמור! רק כדאי ללמוד מזה איך צריכה להראות נשיאות רוח לדברים חשובים נוספים...

"ויבואו כל איש אשר נשאו לבו וכל אשר נדבה רוחו אותו הביאו את תרומת ה' למלאכת אהל מועד ולכל עבודתו ולבגדי הקודש"

לפנינו שני סיפורים שמראים גישות שונות!... נתחיל בזכרון ילדות! כשהייתי ילד ירושלמי קטן, אני זוכר את אבא שלי יום אחד לקח אותי למוסך כל היה צריך להחליף למכונית פרסקים. המדובר היה לפני שלושים שנה במכונית שהייתה אז בגיל שלושים שנה... 'פולסווגן וורניג' [לא מכיר? לא נורא! אם אתה הולך ברוך ה' על שתי רגלים ללא עזרת מקל, אתה לא אמור להכיר את הדגם...] נכנסנו יחד למוסך, והנה בעל המוסך מניע את רכבו ונוטע, אחרי כרבע שעה חוזר. לאן הלכת! שאל אותו אבוי השיב, להביא לך פרסקים למכונית. שאל אבא: לא כדאי שתחזיק אצלך כמה כאלו ולא תיסע כל פעם... הישב המוסכניק בחיוך... "אח שלי - אתה הרכב היחיד על הכביש..."

בשונה ממנו יש סיפור אחר... מעשה בראש ישיבה אחד אמריקאי, החזיק בביתו מקרר ישן נושן מטעמי אידאולוגיה... ולמי ששואל מה האידאול במקרר ישן? התשובה פשוטה, כשבואו לשמים אחרי מאה ועשרים, ימדדו לנו כל דבר רוחני בדבר הנהגתנו בגשמיים. אם בגשמי אני שואף להתקדם, לחדש, להוסיף... מה התשובה שאני אענה למה ברוחניות נשאתי על אותה המבטצת, לא הוספתי שעות ללמוד, ולא הרגשתי כיסופים לעוד... לכן, אם המקרר הישן נשאר, ואם המכונית הישנה עדיין מתאימה לי, לפחות נוכל לנסות לומר לבורא שהגשמיים והרוחניות היו שווים...

בכל אופן נשוב לעניין, פעם אחת התקלקל לאותו ראש ישיבה אמריקאי איהו חלק במקרר. היה צריך לנדוד למקום רחוק ומיוחד שהחזיק חלקי חילוף כאלו. כשהגיע הרב רואה לפניו מחסן ענק ועצום, כל החלקים והדגמים של כל מצורי החשמל מפחדים! אפשר להעלים הם. ביקש מה שצריך, וזה טרם עיזן המחשבים... תוך רגע בעל המקום הביא לו את שרצה. שאל הרב, איך אתה יודע וזוכר את כל מה שיש במקום המפלצתי הזה? איך ברגע מצא חלק אחד קטן מתוך מיליוני החלקים כאן! השיב לו האיש תשובה פשוטה, "זה הביזנעיס שלי!"

חזר ראש הישיבה מאושר ואמר, קיבלתי שיחת מוסר היום... אם אדם רוצה להצליח בתורה וברוחניות צריך לשגן לעצמו: "זה הביזנעיס שלי!"

וזה הממש הנאמר במילים אלו בפרשה. "נשאו לבו" ו"נדבה רוחו", נשאו לבו, אלו העושים במלאכה בפועל. ונדבה רוחו אלו התורמים לבניית כלים אלו. ולשים כל שהזכירו את העושים במלאכה לפני התורמים, ולכאורה היה צריך להיות להיפך, כי בלי התורם אין להם מה להפיש כאן... אלא, יש להבין מהיכן צצו כאן בעלי מלאכה. הלא הם היו עבדי מצרים בטוט ותבן, ועברו שיעבוד הגוף והנפש, מהיכן רכשו את האומנות הזו לייצר כאלו כלים מיוחדים! אומר הרמב"ם התשובה פשוטה, הכשרה העוסקת לא היה להם, אבל נשיאות לב הייתה גם הייתה! כהורים לילדים אנו יודעים, כמה פעמים אתה מבקש משהו מילד, הוא אומר "אני לא יודע...". אמר פעם איש חכם "לא יודע זה בן-דוד של לא רוצה". הרצון העצום שדחה לעשות למען בית ה' לבניית המשכן גרם להם לדעת דברים שלא היו אמורים לדעת. התשובה לזה דיילה על כל המכשולים.

וזה ההבדל בין מוסך שעל כל חלק רץ לקנות... לבין מוסך שזה הביזנעיס שלו, הוא חי את זה ויש לו הכל! ולכן נאמר "נשאו לבו", הלב הוא זה שמדבר כאן.

כדי להמשיך "קצת יותר" מה זה נשאו לבו... אמר לי מישוהו, תראה, שבוע שעבר סיימנו מערכת חירות לרשויות

זמני תפילות בביה"כ:

ימות השבוע:		יום שבת:	
שחרית: 7:30	מנחה ער"ש: 17:25	שחרית: 13:15	ערבית: 17:00
מנחה גדולה: 8:00	ערבית: 18:21	מנחה קטנה: 16:40	ערבית: 17:00
מנחה ער"ש: 17:25	ערבית: 18:21	מנחה ער"ש: 17:25	ערבית: 18:21

שיעורי תורה:

א-ה: 8:10 - 9:00 - גמרא מסכת סנהדרין עם הרב משה גבאי.
א,ג,ד: 20:00 - 21:30 - מדרשה לנוער עם ר' אפרים ראם.
ב: 20:00 - 21:45 - שיעור ביזרע שמשוין עם ר' יצחק לוריא טהור.
שבת: 16:00 גמרא והלכות שבת מוצאי"ש: 19:45 הלכה לנוער. עם הרב משה גבאי.

אקטואליה בפרשה:

"וקראת לשבת עונג..."
שיעור פרשת שבוע מתקיים כל יום חמישי בשעה 20:00
ע"י הרב פנשה גבאי שליט"א
כולם מוזמנים.

סיפורי צדיקים:

מעשה שהיה בילדה צעירה שחלתה והייתה במצב שכבר נתיאשו הרופאים מרפואתה. המצב הגיעה שכבר הכרתה ולא הצליחו להחזירה למסלול החיים.
בתאריך ט' ניסן תשמי"ג המליצו לאבא לגשת לצדיק רבי מאיר אבוחצירא זצ"ל. ביקשו שיעתיר בעדה להיות לעזר להביא לה לישועה. רבי מאיר התנצל שכוחותיו כבר אינם עמו עוד כל כך, איך אוכל לפעול ישועות!
כיון שראו רבנו שהאבא עומד על דעתו, ביקש ממנו שירשום את שם הילדה על דף נייר ויגיש לו. שם החולה היה דבורה.
נטל רבנו את הפתקה והניחה על השולחן, השעין את ראשו על כפות ידיו והעמיק בקריאתה משך דקות ארוכות. לפתע נעור רבנו וקרא בקול גדול "עורי עורי דבורה עורי דברי שיר" שזה כידוע לשון הפסוק בשירת דבורה אשת לפידות. והנה פלא! באותה שעה פקחה הילדה דבורה את עיניה ושבבה לארץ החיים.

שאל את הרב

ניתן להתקשר לשאלה והתייעצות לטל' 052-7622517

פאס אונזר אקספּוּזיט אונזיס וואַנזיס
אפּאָליס פּאַר אַ סאַטנע

פאס אונזר אקספּוּזיט און יוסי אים
חאָמס און אַ סאַטנע

ברכהמ"ז דאורייתא מסופק חוזר. אך 'על המחיה' יש מחלוקת אם דאורייתא או דרבנן, ויש לחוש שזה דרבנן ולא יחזור לברך. אך יפטור עצמו ע"י אחר, או יאכל שוב כזית עוגה.

יש להתמתין עד שהמים יהיו בחום של מים פושרים שזה כ-36 מעלות. כיון שכאשר המים חמים מאוד הם לא מנקים אלא אדרבה למעט פעמים את הכלוך לתוך היד. וכן בודד שמש.

אין לקרוא את העלון בשעת התפילה וקריאת התורה!

הזיכרונות שלי מימי ילדותי הם אי שם, עמוק בתוך הכפרים האוקראינים. הבית היה טוול כל סממנים יהודיים. מעולם לא דברנו על כך שאנו יהודים, זה לא היה נושא לשיחה. לא ידענו כלום על העבר שלנו. היינו אזרחים אוקראינים גאים, וחיינו במטרה אחת, לשרוד את הקור בחורף ואת המצוקה והעבודה הקשה בקיץ. אלה היו החיים שלנו.

אסור היה לדבר על היהדות. אצל ההורים שלי לא הדליקו נרות שבת, ולי לא סיפרו כלל שאנחנו יהודים. פשוט גדלתי בלי לדעת כלום. דבר אחד בלבד אני זוכר בילדותי, והוא את סבא שלי שגר מולנו בבית שהיה דומה יותר לצריף. הוא היה קם מדי בוקר, שותה קפה בבית שלנו, חוזר לביתו ונועל את הדלת.

כילד סקרן, הצצתי מדי פעם דרך החלון, ותמיד ראיתי אותו עושה משהו מוזר ביותר. הוא כרך על עצמו רצועות שחורות והיה עוצם עיניים. רגע לפני שפקח אותם, הייתי נעלם מהחלון. לא סיפרתי על כך לאיש.

שנים חלפו. הורי חסכו מפתם כדי שאלמד באוניברסיטה. לראשונה בחיי נודע לי על יהדותי דרך חברים. הבנתי שהיהדות היא משהו מהעבר הרחוק, ולא הייתה לכך בעיני משמעות.

הייתי צעיר ושאפתן, היה לי ברור שאני הולך לקבל את הציונים הטובים ביותר באוניברסיטה, ושעם הזמן אצליח לקבל משרה חשובה, ולא אהיה איכר פשוט כמו אבי. אבל התוכניות שלי שורטטו בשמים בצורה אחרת משחשבתי.

באחד הימים הגיעו אלי הוריי יהודים טובים. הם שאלו האם אנחנו יהודים, בררו האם אמי יהודייה, האם אמה הייתה יהודייה, ויגילו שאני נצר לאחד הרבנים המפורסמים שחי לפני מאתיים שנה באוקראינה. הם פנו אלי ובקשו שאעלה לארץ הקדש.

מובן שסירבתי. ראשית כל, היהדות לא נחשבה למחמאה גדולה. שנית, היה לי ברור שאני לא הולך להפסיק את הלמודים באמצע, בעבור עליה לארץ ישראל. אלא שהם עודדו אותי להשתתף כחבר מן המניין בפעילות שהתקיימה בבית הכנסת. וכך, אמנם לא עליתי לארץ, אבל התחלתי לקבל מושגים שונים ביהדות.

מדי פעם הביאו לנו מרצים שונים. השתתפתי אפילו בשעורי תורה, אבל זה נשאר בגדר תאוריה בלבד, ולא חדר אל הלב פנימה. מעולם לא הרגשתי שבגלל זה אני הולך באמת להיות יהודי או לעלות לארץ ישראל. ידעתי שיש מצוות, ידעתי ש-ה' שומר עלינו, קבלתי מידע במספר תחומים בסיסיים, כמו יום כפור, פסח וראש השנה. כך המשכתי בחיים הרגילים שלי.

הסיפור שלי קיבל תפנית, כאשר התקבלה באחד הימים מלגת מימון מטעם האוניברסיטה לצורך מחקר בתחום אותו למדתי. המלגה הייתה מיועדת ללמודים במדינות שונות, לצורך התמחות. בין לבין, נודע לי על חבר שהולך ללמוד חקלאות בישראל בעזרת המלגה שקבל. פתאום קלטתי ששערי הארץ נפתחים לקראתי. אמנם לא במובן של עליה, אלא במובן של ביקור קצר.

החלטתי שגם אני אשתמש במלגה הזו לצורך ביקור אישי בארץ. כשסיפרתי את הדבר להורי, הם ספקו כפיהם מרוב צער. סבי לא היה בחיים, כך שלא יכולתי לשמוע את דעתו. ההורים שלי ראו במקום מגוריהם את עתידם, וחששו מאד לחיי. הם שמעו על המלחמות והמאבקים, הם ידעו מהי אנטשימיות, והעדיפו שאחיה לצידם, ולא אתעסק יותר מדי בעובדת היותי יהודי.

ההורים שלי היו למעשה דור שני לניצולי שואה, על אף שסבי לא היה בפועל בשואה כי הצליח להימלט. בסודי סודות עברו בכפר סיפורי אימה על אודות הטבח שטובחים ביהודים, וגם המלה 'באבי יאר' הייתה חלק בלתי מבוטל מאותו מסע רצח והרג של היהודים. לפיכך ההורים שלי לא היו מאושרים כלל מן הביקור, ובקשו ממני בכל תוקף הבטחה ברורה, שאחזור להתגורר לצידם ואכן הבטחתי.

אני זוכר כשהגעתי לארץ, ראיתי סביבי המון יהודים. זה היה מוזר כל כך, זה היה שונה כל כך. לא תיארתי לעצמי אז, לפני כעשרים וחמש שנה שיש קהילה יהודית כה גדולה שחיה באחדות, בלי להחביא את יהדותה. ולא מדובר רק בקהילה, אלא בהמוני אנשים בארץ וברחבי העולם. בעצם, אפשר לומר שיצאתי אל העולם הגדול.

לא יכולתי להתקשר להוריי ולספר להם החוויות שלי, כי פשוט בכפרים הפרימיטיביים עדיין לא היו טלפונים. כל מה שיכולתי היה לשלוח להם מכתב, ולקוות שהמכתב יגיע אליהם, עוד לפני שאחזור לאוקראינה.

אני זוכר את היום האחרון שבו הייתי בישראל. חבר מהאוניברסיטה המליץ לי ללכת לפני עזיבתי לבית כנסת ולראות מקרוב את היהודים החדשים, שומרי התורה והמצוות. הוא גם יצא לי ללכת לכותל המערבי, לפני שאעזוב את הארץ. על אף שהסברתי לו שלמרות שאנחנו יהודים, איני מרגיש קשר ליהדות.

לבסוף החלטתי לבקר שם. כשהגעתי לבית הכנסת, ראיתי יהודי כורך על ידיו רצועות שחורות שהיו מוכרות לי. בבת אחת ננער בי הזיכרון הישן ההוא. נגשתי ליהודי ובאנגלית רצוצה שאלתי אותו, מהו הדבר שהוא שם עליו? הבנתי שיש כאן גם פתרון ומענה לתעלומת סבא שלי.

האיש לא הבין מה אני רוצה ממנו. הגם שלא ידע אנגלית. ראיתי גם שלא רק ליהודי ההוא היו רצועות שחורות כאלה על ידו אלא גם ליהודים נוספים שהיו בבית הכנסת. יצאתי החוצה, חיפשתי דובר אנגלית, וכשמצאתי אחד כזה, שאלתי אותו מהו הדבר שהמתפללים שמו על ידם. הוא התפלל, לא הבין את השאלה. הסברתי לו, שיסבא שלי היה מוריד לחץ דם מדי בוקר עם הרצועות השחורות. בתחילה הוא חשב שאני מתבדח, לבסוף הוא אמר שלא מדובר במחלה, מדובר בהנחת תפלין. היהודים שהיו במקום הוציאו את התפלין שלהם, הראו לי אותן, ושאלו אם אני רוצה להניח לראשונה בחיי תפלין.

כל זה קרה כי סבא שלי לא העז לספר על יהדותו או לדבר עליה, אבל למרות זאת, במסירות נפש עצומה, מתוך ידיעה כי הוא מסכן את נפשו, היה מניח אותן מדי יום ביומו. ההבנה של כל זה, גרמה לי טלטלה עזה.

ביקשתי לרכוש תפלין, אבל הסתבר שהן היו יקרות מדי. דחיתתי את הטיסה למשך מספר ימים, ובניתיים התארגנו מספר יהודים וארגנו תרומה לרכישת תפלין כשרות. עם התפלין הללו חזרתי אל ההורים שלי.

כשראו אותי ההורים, הם נשמו לרווחה. הם פחדו שאחילי להישאר בארץ. אבל אז הוצאתי את התפלין, ואבא שלי כמעט התעלף. סבא שהניח את התפלין, היה אבא שלו. הוא שאל אותי מאין השגתי את התפלין הללו, כיוון שאי אפשר להשיג כאלה היום. הוא התקשה להאמין שאכן, יש יהודים בארץ ישראל, מאות אלפי יהודים שמניחים תפלין מדי יום.

הוא הלך לאיטו למזווה בסלון, הוציא מתוך מגרה מפה מקופלת, ובתוך אותה מפה היו התפלין של סבא שלי. הוא סיפר בדמעות, שביאריצייט (יום הזיכרון) של סבא הוא תמיד נוהג להניח את התפלין לזכרו.

כבר לא היה צורך לדבר על עליה, כי המקרה הזה טלטל את כל המשפחה הקטנה שלנו. אבא הבין כי ברחבי העולם, יהודים מניחים תפלין, והוא רצה למען העתיד שלי, לעלות לארץ הקדש. להוריי היה קשה מאד להסתגל למעבר. אבל כשהם ראו את הצעדים שעשיתי בדרך אל בורא העולם, הם היו מאושרים. היום יש לי ילדים שלומדים בכוללים ובישיבות בני ברק ובירושלים, בביתר וברחבי הארץ, וכל זה בזכותו של סבא שהיה מניח תפלין מדי יום.

ההורים שלי נפטרו בשיבה טובה, כשהם זוכים לנכדים ונכדות שלומדים ב'חידורים' ו'בבית יעקב'. לפעמים הכוח נמצא בידיים של ראש המשפחה. משהו אחד שקבל על עצמו, וחזיר את השושלת היהודית המפוארת למשפחה.

[מתוך "אמונה שלמה"]

פינת ההלכה:

דיני קריאת התורה שבת פרשת שקלים:

- * שבת לפני ר"ח אדר [ב'] מוציאים שני ס"ת וקוראים בשני פרשת שקלים. שזה יוצא פרשת כי תשא. כי כך היה בזמן בית המקדש אוספים למחצית השקל.
- * הפטרה היא "ויזכרו יהודיע" שמדבר בעניין השקלים.
- * אם שכחו ולא קראו פרשת שקלים בשבת זו אפי' נזכרו אחרי מוסף יוציאו ס"ת ויקראו עם ברכה לפניה ולאחריה. אך הפטרה יקראו ללא ברכות.
- * אם לא נזכרו עד שהגיע מנחה של שבת יש מחלוקת ולכן שב ואל תעשה עדיף.
- * אם קראו פרשת שקלים בתורה, אך המפטר בטעות החל הפטרה של השבוע. אם הוא באמצע יפסיק ויפטר מה שצריך. ואם סיים וברך, יקרא בלא ברכה.
- * בשבת זו אם חלילה ימצא טעות בספר ראשון של פרשת השבוע לא יוציאו ספר אחר אלא יגללו את הספר של שקלים, כי הפרשות סמוכות זו לזו. וזה עדיף.

זכות העלון:

- * לרפואת משה עומר בן כרמית * ואברהם מרדכי בן מיכאל
- * להצלחת ליאור בן פנינה * להצלחת מיכל בת אסתר ומשפחתה *
- * רפואה שלימה ליונה בת מרים * רפואה שלימה והצלחה לאליעזר בן נעמי ואסתר בת אמה * עדי בת יונה חזרה בתשובה וזיווג הגון.
- * להצלחתם של מיקה ועידו בני חגית.

בניין עדי עד:

אחד ניגש לרב, "אם אפשר בבקשה שכבודו יברך אותי לפרנסה טובה..."
אמר לו הרב: "בשמחה, רק זה יעלה לך חמש מאות שקלים!" וזה יעזור! שאל האיש. אמר לו הרב: "לא יודע, אבל לי זה עוזר..."
לפעמים אדם מתנהג בצורה שגויה או ממש הרוויח, אבל ככה זה רק נראה לו מנוקדת המבט שלו... אבל בהסתכלות רחוקה הוא ממש הפסיד!
ניתן לראות אדם מסיים את הארוחה שהכינה אשתו ויש לו מיד אחר כך רשימה של "הצעות ליעוץ..." "קצת יותר מלח, להוריד חלק מהתבלינים... להכין בסיר אחר, וקצת פחות מים באוכל, ומוסיף יצא הדרך" ככה אמא שלי הייתה עושה וזה היה יועץ מעולה....
הוא מן הסתם מרגיש כמה הועלתי, מי יודע אם אשתי הייתה נרשמת לקורס בישול היה עולה לה כל כך הרבה כסף ולא בטוח בכלל שהאוכל אחר כך היה יוצא מושלם כמו שאני אוהב... כעת הרווחתי הכל! אני מקווה בשבילו שהוא יבין מהר שהוא מפסיד! לפני שיהיה מאוחר!

לע"נ:

- * אמה בת אסתר * יוסף חיים בן מסעודה * תמר בת מטילדה
- * משה הרש בן אידל * ר' חיים בן גדריה * יוסף בן לאה * ישראל
- * יאיר בן מנחם * משה בן יוכבד * עמנואל בן יונה ודוד. * ר' אלימלך
- * ב"ר יוסף * מלכה בת ר' אשר זוליג הלוי * אריה בן יונה * אליעזר בן נתן * שלמה יצחק בן משה חיים *